

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Kroniek van een aangekondigd afscheid

Dit nummer is een historisch nummer, omdat het Tijdschrift voor Psychoanalyse hiermee afscheid neemt van de eerste en enige eindredacteur en redactie-secretariatsmedewerker tot dusver, Petra Kaas. Na ruim twintig jaar trouwe dienst gaat Petra met welverdiend pensioen. Om die reden is ook het redactioneel dat u voor ogen heeft nogal ongewoon. Het bestaat uit vier delen, waarin alle oud-hoofdedacteurs en ikzelf enkele woorden aan haar bijdrage willen wijden.

Petra was met haar hart bij het Tijdschrift. Soms vroeg ik me af of het Tijdschrift haar te zeer opeiste. Nam ze wel genoeg tijd om 's morgens rustig de krant te lezen? Om voorjaarsbloemen op te merken? Of zich te verdiepen in reisbrochures? Om te mijmeren over een droom van vroeger? Blijkbaar hoeft ik me niet al te veel zorgen te maken. Zoals ik van Johanna Kessler vernam, houdt Petra van blauwe akeleien: een dankbare, vrolijke, speelse bloem, die makkelijk uitzaait in allerlei prachtige kleuren. Dat zegt veel over haar.

In mijn functie van hoofdredacteur werk ik nog geen twee jaar samen met Petra. Toch delen we een geschiedenis van jaren, omdat ik hiervoor ook boekenredacteur bij het Tijdschrift ben geweest. Woorden schieten tekort om haar goed genoeg te schetsen, ik noem er slechts enkele: uiterst snel, accuraat, integer, tactvol, discreet ... Zij kon haar licht doen schijnen over moeilijk toegankelijke teksten, waardoor ze helder werden; dure woorden waren niet aan haar besteed. Geen duister jargon alstublieft! Klare taal is Petra's motto.

Ooit heb ik de jonge Petra even gezien, bij het afscheid van Michel Thys. Johanna Kessler, toen voorzitter van het bestuur, vertelde ons dat ze Petra als buurmeisje heeft gekend. Alle formaliteit verdween bij hun weerzien, het leek alsof beiden stoeiden, alsof ze opnieuw hun kinderliedje zongen ... Heel even keek ik haar kinderwereld binnen; ik bleef achter met mijn fantasie.

Afscheid is omgeven met een halo van betekenissen: verlaten, verlossing, dankbaarheid, het vooruitzicht van een onverwachte ontmoeting. Voor mij als hoofdredacteur was de samenwerking met Petra bijzonder: zij was als een beschermengel die me voortdurend attent maakte op deadlines, nieuwe agendapunten, de samenstelling van elk nummer, de actiepunten in elk vergaderingsverslag, de gevoeligheden van auteurs. Ze deed veel meer dan redactiewerk: verslagen schrijven, boeken bestellen, onkostennota's bijhouden,

betalingen verrichten, de brugfunctie vervullen tussen redactie, bestuur en uitgever. En dan vergeet ik nog veel. Het zal niet eenvoudig zijn voor haar opvolger om in haar voetsporen te treden.

Voor Petra begint een nieuwe levensfase waarin ik haar veel geluk toewens. Namens de gehele redactie en al wie ooit een bijdrage heeft geleverd aan ons Tijdschrift bedank ik Petra zeer hartelijk voor haar onschatbare inzet, haar liefdevolle toewijding en haar constante moederlijke preoccupatie met het Tijdschrift.

Nu richt ik me rechtstreeks tot Petra, Rabindranath Tagore parafraserend:

Ik wil je iets geven, Petra, want we zijn op drift in de stroom van de wereld ...
Onze levens zullen uit elkaar gedreven en onze band zal vergeten worden ...
Jong is je leven en lang je weg ...
Je hebt je spel en je dierbaren; wat geeft het als je geen tijd of gedachte hebt voor ons?
Inderdaad, we hebben in onze ouderdom tijd genoeg om de dagen te tellen, die voorbijgeleden zijn, en in ons hart te koesteren ...
De rivier zingt haar lied en breekt in snelle stroom door alle hindernissen
Maar de berg blijft staan, vol van herinnering ...

Marc Hebbrecht, hoofdredacteur vanaf 2014

Literatuur

STASSIJNS, K. & VAN STRIJTEM, I. (red.)
(1997). *De mooiste van Rabindranath Tagore* (p. 114). Tielt: Lannoo.

Petra Kaas: spil en draagvlak

De eerste correspondentie rond een nieuw op te richten psychoanalytisch tijdschrift wist in het najaar van 1992 helemaal tot in het Belgische zuiden door te dringen. Er was iets groots op til in ons analytische wereldje en al snel had een zekere Petra Kaas er een hand in. De eerste brief die ik van haar ontving dateert van 30 maart 1994. Het was de tijd die we nu de prehistorie noemen, internet bestond nog niet, er werden nog echte brieven op papier geschreven! Nu, eenentwintig jaar later, moeten we afscheid nemen van deze grande dame van het Tijdschrift voor Psychoanalyse. De vrouw die bij het eerste vergadergerekibbel wat teruggetrokken notulen maakte, heeft zich in de jaren die volgden ontpopt tot een vaste waarde in het reilen en zeilen van het Tijdschrift.